

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

De bevoegdheden van De Nederlandsche Bank inzake Icesave, onderzoek in opdracht van het Ministerie van Financiën, 11 juni 2009, 70 p.

de Moor-van Vugt, A.J.C.; du Perron, C.E.; Krop, P.J.

Publication date

2009

Document Version

Final published version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

de Moor-van Vugt, A. J. C., du Perron, C. E., & Krop, P. J. (2009). *De bevoegdheden van De Nederlandsche Bank inzake Icesave, onderzoek in opdracht van het Ministerie van Financiën, 11 juni 2009, 70 p.* Centrum voor Financieel Recht, Universiteit van Amsterdam.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Bijlage 1: Feitenoverzicht

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
28-11-2005	De FME notificeert DNB inzake de vrije dienstverrichting door Landsbanki in Nederland.		
27-12-2005	DNB meldt dat Landsbanki is ingeschreven in het register en de diensten mag verrichten zoals beschreven in de notificatie.		
31-03-2006			Landsbanki meldt de FME dat zij voornemens is een bijkantoor te vestigen in Amsterdam.
25-04-2006	Notificatie door FME aan DNB dat Landsbanki in Amsterdam een bijkantoor wil vestigen.		
30-06-2006	DNB bevestigt Landsbanki de ontvangst van de melding op grond van art. 30 lid 1 Wtk en schrijft dat het bijkantoor per deze datum kan aanvangen met de activiteiten zoals omschreven in de notificatie. Deze omvat het aantrekken van depots.		
25-07-2006	DNB stuurt Landsbanki 'dikke brief' over regelingen en verplichtingen die verband houden met uitoefenen van bedrijf van kredietinstelling.		
Oktober 2006		(VK) Introductie internetsparen via Icesave in het Verenigd Koninkrijk.	
01-01-2007	Inwerkingtreding Wet financieel toezicht en de daarmee verbonden Besluiten en regelingen. Als gevolg van het inwerkingtreden van het Besluit bijzondere prudentiële maatregelen, beleggerscompensatie en depositogarantie Wft wordt de dekking van vorderingen onder het depositogarantiestelsel (DGS) verhoogd van €20.000 naar € 40.000, met een eigen risico van 10% over het bedrag boven de € 20.000.		
Zomer/herfst 2007		Begin liquiditeitscrisis op de financiële markten ¹	
14-09-2007		(VK) De Engelse bank Northern Rock vraagt liquiditeitssteun van de Bank of England.	

¹ Turner Review, p. 27.

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
20-09-2007	Landsbanki (Amsterdam) laat DNB weten dat zij aanvullend wil deelnemen aan het Nederlandse DGS (" <i>topping up</i> ")		
19-11-2007	Notificatie door FME aan DNB over een uitbreiding van de activiteiten van Landsbanki met vermogensbeheer en advisering.		
17-12-2007	DNB bevestigt de notificatie van de uitbreiding van de diensten.		
01-01-2008			CDS Spread Landsbanki 136,114
15-01-2008			De directeur van de FME verklaart: "the foundations of the Icelandic commercial banks are sound and the Icelandic financial market is well equipped to weather the storm that is now shaking the international markets". Hij zei verder dat hij het grotendeels eens was met analisten van Credit Sights dat de CDS spreads voor de IJslandse banken geen goed beeld gaf van hun positie en dat het met hen verbonden risico werd overdreven.
17-01-2008	DNB informeert Landsbanki (Amsterdam) over rapportagekader per 1-1-2008.		
Februari 2008			De aandelenindex OMX zakt onder de 5.000 punten en is bijna terug op het niveau van 2005.

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
01-02-2008	Toezichtsplan DNB waarin vermelding voornemen Landsbanki (Amsterdam) te beginnen met internetsparen. Vermelding van het verwachte volume na één jaar operationeel zijn: € 500 miljoen..		CDS Spread Landsbanki 269,505
06-02-2008			De vier grootste IJslandse banken slagen voor de reguliere stress test van de FME.
08-02-2008	Interne nota het te voeren beleid m.b.t. aanvullende deelneming aan DGS. Ter discussie staat de wijze waarop de aanvulling wordt berekend en uitgekeerd en de berekening van de basis van de deelnemersbijdrage (omslag).		
14-02-2008	Gesprek Landsbanki (Amsterdam) en DNB (waarvan verslag in e-mail Landsbanki van 16-02-2008) over aanvullende toetreding tot DGS. Landsbanki wil begin april beginnen voor 'vrienden en familie' en per 1 mei voor de markt. DNB verwacht beslissing medio mei.		
22-02-2008		(VK) Nationalisatie Northern Rock	
28-02-2008	Brief Landsbanki (Amsterdam) aan DNB met klacht over de geringe voortgang en dat de regelgeving geen voorwaarden stelt aan deelname en dat DNB geen grond heeft voor weigering. Discussies over de uitleg van het DGS en de bijdrage van Landsbanki hoeven niet afgerond te zijn voordat Landsbanki wordt toegelaten		
Maart 2008			De koers van de IJslandse kroon zet een forse daling in.
03-03-2008			CDS Spread Landsbanki 496,889
14-03-2008		(VS) De Federale Bank van New York en JPMorgan redden Bear Stearns; JPMorgan neemt later in de week Bear Stearns over.	
18-03-2008	Interne nota DNB ter voorbereiding van het antwoord aan Landsbanki.		

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
	<p>Daarin wordt grondslag voor het stellen van voorwaarden voor de aanvullende deelname aan het DGS besproken. Nu de wetgeving niet in die mogelijkheid voorziet, wordt voorgesteld een beroep te doen op richtlijnconforme interpretatie van de Nederlandse wetgeving langs de lijnen van art. 4 Richtlijn 94/19 en bijlage II daarbij. Er moet een <i>Memorandum of Understanding</i> (MoU) met het IJslandse garantiestelsel komen, en ook een overeenkomst tussen DNB en Landsbanki.</p>		
<p>20-03-2008</p>	<p>DNB wijst in een brief aan Landsbanki de stellingname af dat de aanvullende deelname is gerealiseerd door de enkele mededeling van Landsbanki dat zij aldus wil deelnemen. DNB wijst op de eis van een MoU met het IJslandse garantiestelsel en van een overeenkomst tussen DNB en Landsbanki, waaraan nog moet worden voldaan. In de overeenkomst zouden aanvullende voorwaarden voor deelneming worden gesteld.</p>		
<p>21-03-2008</p>			<p>De vijf jaar CDS rate voor Landsbanki is 645,692 basispunten (6,46%). Ter vergelijking: op dezelfde dag was de rate voor Barclays 134, voor HBOS 281, voor HSBC 121, voor Kaupthing 902, voor Lloyds TSB 112 en voor RBS 194.²</p> <p>De CDS rate voor Landsbanki bereikt rond 31 maart het hoogste</p>

² Simon Watkins, How safe is your bank? (23-3-2008), te vinden via: www.thisismoney.co.uk, onderverwijzing naar Bloomberg. Hij noemt voor Landsbanki 686 basispunten; wij zijn uitgegaan van de cijfers in bijlage 2.

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
			punt, zakt dan tot medio mei (al blijft deze hoger dan voor niet-IJslandse banken) en loopt vervolgens eerst langzaam en dan sneller op tot begin augustus. Het niveau blijft echter onder dat van eind maart. ³
April 2008			Willem Buiten en Anne Sibert zenden Landsbanki het op verzoek van deze bank geschreven rapport "The Icelandic banking crisis and what to do about it: the lender of last resort theory of optimal currency areas."
24-04-2008	Tekstvoorstel MoU met IJslandse garantiestelsel voorgelegd aan verantwoordelijk lid directie DNB, samen met een nota over de aanvullende deelname, de stellingname van Landsbanki en de positie van DNB dat een MoU en een overeenkomst nodig zijn om de aanvullende deelname te bewerkstelligen.		
01-05-2008			CDS Spread Landsbanki 318,961
16-05-2008	Interne mail waarin senior-medewerker van DNB vragen stelt over de <i>topping up</i> overeenkomst met Landsbanki. Hij wijst op de risico's die het Nederlandse DGS gaat lopen op Landsbanki en op de twijfels die er		

³ Zie bijlage 2.

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
	<p>bestaan over de soliditeit van de IJslandse economie en de IJslandse financiële instellingen. Er zijn verschillende signalen ontvangen dat de groei onverantwoord is geweest. Al eerder, op 3 april heeft de bewuste medewerker volgens zijn mailbericht gevraagd of er in het licht hiervan geen regels of voorwaarden van algemeen belang gesteld zouden moeten kunnen worden. Dat lijkt het enige aanknopingspunt om iets te doen. Vervolgens schrijft hij dat hij tot nu toe ziet dat “wij het probleem van de topping up en de notificatie vooral procedureel oppakken.” Hij vraagt inhoudelijke naar de materie te kijken. Daarbij schrijft hij zich te realiseren welke beperkingen het Europeesrechtelijke kader stelt, maar ervan overtuigd te zijn: “dat we meer kunnen doen dan niks”.</p>		
<p>20-05-2008</p>	<p>Onder andere aan de voor toezicht verantwoordelijke directieleden verzonden verslag van een interne bespreking van DNB, met vertegenwoordigers vanuit toezicht, financiële stabiliteit en juridische zaken, over de in de mail van 16 mei 2008 gestelde vragen. Verwacht wordt dat Landsbanki aantrekkelijk zal zijn vanwege de hoge rentes. Landsbanki heeft gezegd dat zij verwacht in het eerste jaar een half miljoen euro op te halen. Er worden voornemens genoemd voor het toezicht, waaronder actieve en structurele informatie-uitwisseling met de FME en met toezichthouders in andere landen waar bijkantoren actief zijn. Men ziet aanleiding noch mogelijkheid de aanvullende deelname van Landsbanki aan het Nederlandse DGS tegen te houden, ook al omdat een bijkantoor van een andere Europese bank uit een Lidstaat inmiddels is toegelaten onder dezelfde regeling als die welke voor Landsbanki zal gaan gelden. Verder uitstel is aan Landsbanki niet meer uit te leggen, aldus het mailbericht.</p>		
<p>23-05-2008</p>	<p>Oplegnota aan verantwoordelijk lid directie DNB. De nota vermeldt dat het IJslandse garantiefonds een bedrag van € 20.877 garandeert. Het fonds keert meer uit dan deze minimumdekking als er voldoende in het fonds zit. In de nota wordt het, gegeven het doelvermogen van het IJslandse garantiefonds en het marktaandeel van Landsbanki, een zuiver theoretische situatie genoemd dat in het fonds, bij toepassing op</p>		

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
	Landsbanki, meer zou zitten dan de minimumdekking van € 20.877.		
23-05-2008	Ondertekening overeenkomst ten behoeve van aanvullende deelname aan het DGS tussen Landsbanki en DNB door lid directie DNB.		
29-05-2008	Lancering Icesave in Nederland.		
30-05-2008	Interne mailwisseling DNB over verkeerde informatie over het DGS op de website van Icesave. Veel vragen aan de publieksvoorlichting van DNB gaan over Icesave.		
02-06-2008	Bericht DNB aan het IJslandse garantiestelsel dat Landsbanki sinds 23 mei 2008 aanvullend deelneemt aan het Nederlandse DGS. In het bericht staat verder dat het product Icesave op 29 mei 2008 gelanceerd is, en dat de tekst op de website www.icesave.nl over het DGS onjuist is en dat daarover contact zal worden opgenomen met Landsbanki.		CDS Spread Landsbanki 231,114
07-06-2008	Jaap Koelewijn schrijft in de zaterdagbijlage van het FD dat IJslandse banken zich op de retailmarkt richten omdat de IJslandse economie fors in de problemen zit, waardoor de rente op de thuismarkt tot extreme hoogte is gestegen. Door in het eurogebied geld op te halen, probeert men zich tegen lagere kosten te financieren. Volgens Koelewijn moeten spaarders zich wel realiseren dat Icesave geen Nederlandse vergunning heeft en niet onder het Nederlandse DGS valt. tegenover de extra rente staat wel dat je wellicht een formulier in het IJslands moet invullen.		
09-06-2008	Interne nota DNB over situatie m.b.t. bijkantoren van IJslandse banken, n.a.v. feit dat IJslandse banken zwaar zijn getroffen door de kredietcrisis. 'Volgens Bloomberg de meest riskante banken ter wereld'. Bevat overzicht financiële positie Landsbanki (Amsterdam) tussen december 2006 en maart 2008. De nota bevat een overzicht van de voorgenomen toezichtsactiviteiten, waaronder informatie-uitwisseling met toezichthouders in andere gastlanden en actieve en structurele informatie-uitwisseling met de FME. De FME zal binnenkort worden bezocht.		
01-07-2008			CDS Spread Landsbanki 464,971

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
03-07-2008	Brief van DNB aan FME met verzoek om gesprek over risico's van IJslandse banken, het risicomanagement in verband met internetsparen en het IJslandse DGS.		
04-07-2008	Intern vraagt DNB n.a.v. een column in het FD de toezichthouder Landsbanki aan te spreken op informatie die aan de media wordt verstrekt over het DGS.		Artikel IV consultatie IMF. Voorlopige bevindingen naar aanleiding van bezoek van 23 juni tot 4 juli 2008. IJsland is sterk afhankelijk van buitenlandse financiering. Het liquiditeitsrisico is een bron van zorg.
11-07-2008			In Reykjavik presenteren Willem Buiten en Anne Sibert een licht bewerkte versie van hun rapport van april 2008 voor een gezelschap van economen van de centrale bank, het ministerie van financiën, de private sector en de academische gemeenschap. Het rapport wordt vertrouwelijk gehouden vanwege de marktgevoeligheid ervan. Het is thans openbaar als CEPR Policy Insight No 26 (www.cepr.org).
13-07-2008		De Amerikaanse overheid kondigt omvangrijke steunmaatregelen aan voor	

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
		Fannie Mae en Freddie Mac.	
17-07-2008	Notitie van Juridische Zaken DNB over het systeem van <i>topping up</i> in de andere lidstaten. Conclusie dat een bank met een bijkantoor in een andere lidstaat recht heeft op aanvullende deelname aan het DGS en dat deze niet kan worden geweigerd. Er wordt op gewezen dat Nederland geen aanvullende regels kent; 'op werkvloerniveau' is het ontbreken van een amvb ter zake in het voorjaar bij het ministerie van financiën aan de orde gesteld.		
Juli 2008			Halfjaarcijfers Landsbanki stellen dat de liquiditeit erg sterk is en dat de bank gemakkelijk kan voldoen aan haar betalingsverplichtingen over 2008 en 2009. De bank zal zich blijven toeleggen op het aantrekken van buitenlandse depots, om zo haar ratio te versterken. De Nederlandse ervaringen worden in dit verband gunstig genoemd.
Augustus 2008			De CDS rate van Landsbanki daalt in de eerste weken van augustus licht, en blijft dan vlak tot medio september.
01-08-2008			CDS Spread Landsbanki 715,214
06-08-2008	Intern mailbericht van Juridische Zaken DNB over het ontbreken van		

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
	<p>aanvullende voorwaarden voor aanvullende deelneming aan het DGS in de Wft. Noch het opzeggen van de MoU, noch het opzeggen van de overeenkomst met Landsbanki is een mogelijkheid om van Landsbanki als deelnemer af te komen. De overeenkomst met Landsbanki bevat ook geen relevante opzeggingsmogelijkheid.</p>		
12-08-2008	<p>De directie van DNB besluit dat verdere groei van de deposito's bij Landsbanki (Amsterdam) niet zal worden geaccepteerd. Huidige stand: ongeveer 85.000 rekeningen waarmee rond 1 miljard euro is opgehaald.</p> <p>Verder besluit DNB om overeenkomst met Landsbanki open te willen breken met als argument dat gekeken wordt naar herziening van het DGS in verband met het stellen van aanvullende voorwaarden. Voorts zijn bij DNB twijfels gerezen of voor het aangaan van de overeenkomst wel alle relevante informatie is verstrekt. Vooral twijfel of de IJslandse banken wel voldoen aan hun verplichtingen jegens hun DGS.</p>		
14-08-2008	<p>Bezoek aan IJsland. Presentatie FME over Landsbanki en over het IJslandse DGS. Het vermogen van het IJslandse fonds bestaat uit 11 miljard IJslandse kronen en er is 6 miljard in garanties.</p> <p>Verslag 22-08-2008: De FME ziet geen problemen in de economie of in de explosieve groei van de banken. Ze mogen zelfs nog meer groeien. Het toezicht wordt op vergelijkbare wijze uitgevoerd als door DNB.</p> <p>De FME heeft gevraagd naar grondslag van het besluit tot het bevriezen van de Nederlandse activiteiten, en heeft gewaarschuwd voor een bankrun.</p> <p>Er is ook een bezoek geweest aan het IJslandse garantiefonds. De vragen van DNB zijn onbeantwoord gebleven.</p>		<p>De vier grootste IJslandse banken slagen voor de reguliere stress test van de FME.</p>
15-08-2008	<p>E-mailbericht FME aan DNB. Verbazing dat DNB tijdens bezoek heeft gesproken over bevriezen activiteiten in Nederland. Daarvoor is geen</p>		

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
	reden, want Landsbanki is gezond, en daarover is niet met de FME overleg gevoerd. Er zijn ook geen juridische gronden voor genoemd. Het bevroren is in strijd met de Europese regels. De FME vraagt om overleg op het hoogste niveau.		
19-08-2008	Uit gegevens Landsbanki (Amsterdam) blijkt dat er ruim 90.000 rekeningen zijn met een totale inleg van ruim € 1,2 mrd.		
19-08-2008	<p>In de directievergadering van DNB worden nadere vragen gesteld over de toestand in IJsland, over het IJslandse DGS en over de regelgeving rond <i>topping up</i>, ook in andere lidstaten.</p> <p>In de toekomst moet een MoU over <i>topping up</i> aan de directievergadering worden voorgelegd. Er dient dan tevens een omgevingsanalyse te worden gemaakt voor een meer alomvattende beoordeling van de te tekenen overeenkomst.</p> <p>Er is met het ministerie van financiën gesproken over regelgeving binnen het kader van de Wft over de <i>topping up</i>.</p>		
21-08-2008 22-08-2008	E-mailwisseling tussen DNB en Landsbanki (Amsterdam) over stukken die Landsbanki op 18-08-2008 heeft overgelegd, waaronder <i>Confidence Crisis Manual</i> en <i>Liquidity Contingency Plan</i> . DNB stelt aanvullende vragen, onder meer over afspraken met de FME en over de resultaten van recente stress tests.		
25-08-2008	<p>Interne nota DNB ter beantwoording van de door de directie gestelde vragen en ter voorbereiding op de aankomende gesprekken met Landsbanki en de FME. De nota bevat informatie over de ongunstige macro-economische ontwikkelingen, de explosieve groei en de problemen van de bancaire sector en de activiteiten op de Nederlandse markt. Verwezen wordt naar de IMF consultatie, die over IJsland 'alarmistisch' is.</p> <p>De nota bevat ook een uitleg over het IJslandse DGS en een kort overzicht van de relatie tussen het IJslandse DGS en andere landen.</p>		

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
	<p>Beschouwing over nadere voorwaarden die gesteld kunnen worden in een algemene maatregel van bestuur m.b.t. aanvullende toetreding tot het DGS.</p> <p>Vraag wat er nu gedaan kan worden. 1) Opzeggen MoU met IJsland. Dat kan met een termijn van 30 dagen. Hierdoor valt een voorwaarde voor de overeenkomst met Landsbanki weg. 2) Argument dat Nederlandse DGS aanvullend is en dat de aanvullingsplicht vervalt als onvoldoende zekerheid bestaat dat de uitkering van de eerste € 20.000 gewaarborgd is. 3) Mogelijkheid van beroep op dwaling ten aanzien van de MoU. De bestaande deposito's blijven in alle gevallen aanvullend gedekt.</p> <p>Bespreking mogelijke scenario's ten aanzien van het DGS.</p> <p>a. ingrijpen overheid voordat toepassing DGS aan de orde is bijv. door overheidsgaranties te geven.</p> <p>b. ingrijpen overheid na toepassing DGS, bijv. door achteraf de garantiedekking te verhogen.</p> <p>De nota stelt voor een garantieovereenkomst te sluiten met de FME en de IJslandse centrale bank voor het geval het IJslandse DGS niet in staat is uit te keren.</p>		
25-08-2008	Bankpresident Wellink informeert minister Bos over zijn zorgen ten aanzien van Icesave.		
26-08-2008	Bijeenkomst ter voorbereiding van een ontmoeting met Landsbanki de volgende dag, mede op basis van de hiervoor genoemde nota. De President wijst op het risico dat op IJsland en het depositogarantiestelsel (DGS) aldaar gelopen wordt. Constatie dat aan een volle dochter eisen kunnen worden gesteld, maar aan een bijkantoor nauwelijks. Besloten wordt de discussie toe te spitsen op het wenselijke beleid en niet op de Europeesrechtelijke argumenten. De President zegt dat DNB in het gesprek zal aangeven dat zij zo nodig om wetgeving zal vragen als Landsbanki de productie niet wil bevriezen.		

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
27-08-2008	<p>Bezoek van delegatie Landsbanki aan President DNB.</p> <p>DNB spreekt zijn zorg uit over het IJslandse DGS. Als het fonds leeg is, bij wie kan dan worden geleend? De regering heeft geen harde garantie gegeven, en zelfs als de regering zou bijspringen, behoeft de afloop niet gunstig te zijn.</p> <p>Landsbanki geeft in een presentatie positieve berichten over liquiditeit en doorstaan stress test. Zij doet voorstellen om tegemoet te komen aan de zorgen van DNB en tot het nemen van specifieke liquiditeitsmaatregelen voor het bijkantoor: het bij DNB onderbrengen van onderpand (ECB <i>repo eligible securities</i>) van 5% van alle 'easy access deposits' tot 1.150 miljoen euro bovenop de reserves die bij DNB worden aangehouden. Daarnaast aanhouden van een euro voor elke euro <i>easy access deposits</i> die boven 1.150 miljoen euro is of wordt aangetrokken. Dit levert onmiddellijk € 220 miljoen extra liquiditeit op. Waarschuwing dat het bevriezen van de depots tot een schrikreactie kan leiden en melding van het plan om in Nederland een dochtervestiging met vergunning te openen.</p> <p>DNB noemt deze voorstellen een stap in de goede richting, maar stelt dat zij eerst door DNB beoordeeld moeten worden. De fundamentele problemen met de IJslandse economie en de IJslandse banken worden er niet door opgelost. De discussie daarover met Landsbanki is urgenter en kan niet wachten op de afwikkeling van de aanvraag voor een bankvergunning.</p> <p>DNB herhaalt dat Landsbanki moet stoppen met het aantrekken van spaargelden in Nederland Landsbanki kan bijvoorbeeld de spaarrente verlagen. DNB geeft voorts aan dat in een eerste prognose een bedrag van 500 miljoen was genoemd.</p>		

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
	<p>Landsbanki betoogt dat de markt dit een vreemd signaal zal vinden, en wijst op het risico van een bankrun.</p> <p>DNB wijst erop dat ten tijde van de realisatie van de <i>topping up</i> aanvullende regels hierover ontbraken. DNB wijst er op dat deze omissie nu aangekaart is bij de minister van Financiën en dat dit gevolgen kan hebben voor de MoU en de overeenkomst.</p>		
01-09-2008	<p>Globale beoordeling door DNB van het liquiditeitsmanagement van Landsbanki (IJsland). Een van de opties is dat DNB eist dat Landsbanki in Nederland liquiditeit aanhoudt. De juridische haalbaarheid daarvan zou onderzocht moeten worden. Landsbanki heeft al min of meer een aanbod tot het aanhouden van extra liquiditeit gedaan.</p>		<p>CDS Spread Landsbanki 483,375</p>
02-09-2008	<p>Gesprek President DNB met de FME. DNB uit zijn zorgen. De activiteiten van Landsbanki in Nederland moeten worden bevroren. Als er iets fout gaat, zijn DNB en de IJslanders niet goed voorbereid, ondanks de MoU. Er kunnen kwesties ontstaan zoals bij Van der Hoop. DNB wijst erop dat de richtlijn gebrekkig is doordat in een situatie van flexibele wisselkoersen en rentes het koppelen van de <i>topping up</i> niet goed mogelijk is.</p> <p>Op suggestie DNB dat IJsland voor een hoger bedrag garant zou kunnen staan, wordt gezegd dat daarvoor een wetswijziging nodig is.</p> <p>DNB vraagt FME aan te dringen op terughoudendheid bij Landsbanki.</p>		
07-09-2008		<p>Amerikaanse overheid neemt Fanny Mae en Freddie Mac over.</p>	
08-09-2009			<p>In marge van vergadering in Basel maakt bankpresident Wellink zijn zorgen over Icesave kenbaar aan de</p>

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
			gouverneur van de IJslandse centrale bank.
09-09-2008	<p>Directievergadering DNB. Bespreking nota over <i>topping up</i>. Relevant uit de nota:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarborgen van het financiële stelsel • Bescherming deposanten • Mate waarin DGS van de <i>home state</i> aan verplichtingen kan voldoen • Mate waarin bijkantoor aan omslagverplichting onder Nederlandse DGS kan voldoen • Informatievoorziening aan DNB, ook over situatie in <i>home state</i> • Periodieke toetsing en mogelijkheid tot schorsing en beëindiging. <p>Richtlijn en Wft (art. 3:66 lid 5) geven basis voor aanvullende regels. Nota stelt voor grenzen Europees recht op te zoeken. Directie stelt vast dat dit een onjuist uitgangspunt is. De directie besluit dat het beleid van DNB m.b.t. nieuwe topping up aanvragen is dat de operationele en juridische uitvoerbaarheid daarvan moet worden aangetoond en dat inzicht moet worden gegeven in de waarborgen die door de home autoriteit zouden kunnen worden verstrekt. Daarnaast dient een afweging te worden gemaakt inzake de stabiliteit van het financiële stelsel tegen de achtergrond van de economische situatie van het land van de aanvragende instelling.</p>		
10-09-2008	Bij Icesave zijn er ruim 100.000 rekeningen waarop in totaal ruim € 1.5 miljard is ingelegd.		
15-09-2008	Bij Icesave zijn er ongeveer 3000 rekeningen bijgekomen sinds 10 september. De depots zijn met ongeveer € 25 miljoen toegenomen.	(VS) Lehman Brothers vraagt toepassing Chapter 11.	
16-09-2008		(VS) Barclays neemt deel Lehman Brothers over. Merrill Lynch wordt overgenomen door	De CDS rate van Landsbanki schiet omhoog. ⁴

⁴ Zie de grafiek in bijlage 2.

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
		Bank of America. AIG krijgt forse lening van de overheid.	
22-09-2008	Landsbanki (Amsterdam) beantwoordt vragen van DNB over hun blootstelling aan de risico's door het faillissement van Lehman Brothers.		
23-09-2008	<p>Brief Landsbanki (IJsland) aan FME over verzoek DNB om productie te bevriezen. Landsbanki heeft advies gerenommeerd advocatenkantoor ingewonnen. Het Europese recht laat DNB geen bevoegdheid tot optreden. DNB heeft slechts toezicht op liquiditeiten en gedrag Landsbanki (Amsterdam) en daar zitten de zorgen niet. Landsbanki verwijst naar een verzoek van FME om zoveel mogelijk aan zorgen DNB tegemoet te komen. Het bevriezen van de activiteiten van Icesave acht Landsbanki een te groot risico zowel wat betreft concurrentie als reputatie. Wel heeft Landsbanki de reclame opgeschort, en dat heeft al geleid tot een verminderde toestroom. Landsbanki stelt voor de inspanningen te richten op het omzetten van de rekeningen in termijndeposito's. Zij stelt wederom voor onderpand bij DNB aan te houden ("<i>ECB repo eligible securities</i>") voor 5% van € 1.150 miljoen euro en voor iedere euro boven de € 1.150 miljoen. Landsbanki is bereid aan DNB ook gegevens over haar liquiditeitspositie in IJsland te geven.</p> <p>Landsbanki wijst erop dat DNB "[...] is permitted to oppose to the establishment of a permanent branch only if it doubts the adequacy of the administrative structure of the financial institution in question given its financial situation and taking into account the envisaged activities of the branch." De implicaties van het toetreden van Landsbanki tot het Nederlandse DGS zijn voor die toetreding uitgebreid aan de orde geweest. DNB heeft toen geen zorgen geuit. Sindsdien is er in de financiële situatie op IJsland niets veranderd. De opinie van DNB over het IJslandse DGS is geen grondslag voor ingrijpen. Alleen in noodsituaties laat het Europese recht eenzijdig ingrijpen toe, en die situatie is er niet, DNB moet aangeven wat dan wel de juridische basis</p>		

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
	voor ingrijpen is.		
28-09-2008		(VS) Overeenstemming op hoofdlijnen over reddingsplan economie VS. (NL) Regeringen Benelux nemen groot belang in Fortis; ABN AMRO wordt te koop gezet	
29-09-2008	Bij Icesave is totaal is bijna € 1.7 miljard ingelegd en het aantal rekeningen is ongeveer 130.000.	(VS) Huis van Afgevaardigden wijst reddingsplan af.	De overheid besluit via de FME een aandeel van 75% te nemen in de bank Glitnir.
01-10-2008	DNB stelt Landsbanki (Amsterdam) nadere vragen over de impactrisico's van de crisis in de VS.		CDS Spread Landsbanki 1142,386
03-10-2008		(NL) De Nederlandse overheid neemt Fortis Nederland, inclusief ABN AMRO, geheel over.	CDS Spread Landsbanki 3006,693
06-10-2008	Intern mailbericht DNB naar aanleiding van liquiditeitenrapportage Landsbanki (Amsterdam). Voldoet zeer ruim aan de formele eisen.		Het IJslandse parlement neemt noodwetgeving aan waardoor de FME bijzondere bevoegdheden krijgt tot ingrijpen in de financiële sector.
06-10-2008	Directievergadering DNB. Voorstel tot aanstellen stille curator bij Landsbanki (Amsterdam) en tot het geven van een aanwijzing aan Landsbanki (Amsterdam) op grond van art. 1:75 Wft. Verwijzing naar een persbericht van de IJslandse autoriteiten waaruit kan worden afgeleid dat de rekeningen bij de bijkantoren niet onder het IJslandse DGS vergoed zullen worden. De directievergadering besluit tot aanstelling stille curator (art. 1:76 Wft). Ook worden er op grond van art. 1:75 leden 1 en 2 Wft		De FME schort de handel in financiële instrumenten uitgegeven door IJslandse banken op. Persbericht IJslandse regering: "The Government of Iceland

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
	aanwijzingen gegeven, die erop neerkomen dat Landsbanki, mede door overboeking van gelden vanuit IJsland, moet zorgen voor saldo bij DNB. De marketing van Icesave moet stoppen.		underlines that deposits in domestic commercial and savings banks and their branches in Iceland will be fully covered.”
07-10-2008	Brief DNB aan Landsbanki (IJsland en Amsterdam) ter bekendmaking van de op 6 okt. genomen besluiten. De Engelse vertaling is op 7 oktober verzonden.		Landsbanki vraagt een moratorium. De FME neemt de controle over Landsbanki en Glitnir over. De president van de IJslandse centrale bank verklaart op de televisie dat IJsland niet de buitenlandse schulden van de banken zal betalen.
07-10-2008	DNB vraagt toepassing van de Noodregeling (art. 3:202 Wft) op het Nederlandse bijkantoor van Landsbanki. Mondelinge behandeling van dit verzoek. Vraag of die toepassing op een bijkantoor wel mogelijk is. Behandeling aangehouden.		
07-10-2008	DNB stelt Landsbanki en de FME aansprakelijk op grond van onder meer onjuiste en onvolledige informatieverstrekking.		
07-10-2008	De dekking onder het DGS wordt bij besluit van de minister van financiën verhoogd tot € 100.000 (Besluit van 9-10-2008 met terugwerkende kracht).		
08-10-2008	Fax DNB aan FME met verzoek om informatie om maatregelen rond Landsbanki en de gevolgen daarvan voor de Nederlandse spaarders. Fax DNB aan IJslandse fonds (TIF) om opheldering over het DGS: hoe zit het met aanspraken van buitenlanders? DNB wil afspraken maken over de afhandeling van verzoeken met betrekking tot DGS vanuit	(VK) Regering doet beroep op antiterrorismewetgeving en legt (<i>freezing order</i>) beslag op tegoeden Landsbanki en Kaupthing. Bankrun op Kaupthing. Kaupthing vraagt	De FME neemt Kaupthing over.

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
	<p>Nederland.</p> <p>Antwoord FME (datum 08-10-2008, ontvangen 15-10-2008): uitleg over overname Landsbanki. Wijzigingen in DGS hebben tot doel positie spaarders te versterken. FME sluit niet uit dat Landsbanki genoeg geld heeft om aan haar verplichtingen te voldoen.</p>	steun FSA.	
08-10-2008	Rechtbank Amsterdam geeft DNB verlof tot leggen conservatoir beslag op tegoeden Landsbanki bij Nederlandse banken. Grondslag verzoek mede dat Landsbanki onvoldoende maatregelen heeft getroffen om groei deposito's te voorkomen en DNB onvoldoende en onjuist heeft ingelicht.	(Lux) Surseance van betaling Landsbanki Luxembourg SA. Icesave Nederland werkte op het technologieplatform van deze instelling. ⁵	
09-10-2008	Reactie uit IJsland (datum 7-10-2008, ontvangen 9-10-2008): Landsbanki is overgenomen door de IJslandse regering en kan niet meer aan haar verplichtingen voldoen . Aan het verlangen van DNB om gelden over te boeken kan niet worden voldaan. De gelden in Nederland moeten beschikbaar zijn voor alle crediteuren, niet alleen voor de Nederlandse.		De FME besluit de IJslandse activiteiten en activa van Landsbanki onder te brengen in een nieuwe rechtspersoon (New Landsbanki). De internationale activiteiten en schulden blijven achter in de oude Landsbanki.
09-10-2008	Voortzetting behandeling verzoek toepassen Noodregeling. Tijdens de behandeling komt het bericht dat Landsbanki is opgesplitst in een oude en een nieuwe bank. De rechter wil duidelijkheid over de gevolgen hiervan voor de vergunning.		
09-10-2008	<p>DNB en het ministerie van financiën maken bekend dat bij Icesave Nederland lopende rekeningen, spaarrekeningen of bijzondere spaarrekeningen zoals termijndeposito's gedekt zijn tot een maximum van € 100.000 per rekeninghouder.</p> <p>DNB zal de afwikkeling van de aanvragen verzorgen. Rekeninghouders</p>		

⁵ Eerste verslag bewindvoerders Landsbanki Nederland.

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
	hebben dus niet te maken met de IJslandse autoriteiten. DNB zal zorg dragen voor een zo spoedig mogelijke uitbetaling van aanvragen.		
10-10-2008	Bezwaarschrift tegen benoeming stille curator en besluit tot geven aanwijzing. De aanwijzing gaat de grenzen van het liquiditeittoezicht te buiten. DNB heeft geen ruimte meer tot benoemen stille curator nu FME belast is met afhandeling van Landsbanki.		
13-10-2008	<p>De Rechtbank Amsterdam verklaart de Noodregeling van toepassing op het Nederlandse bijkantoor van Landsbanki.</p> <p>Uit het eerste verslag van de bewindvoerders van Landsbanki Nederland blijkt dat Icesave beschikte over meer dan 128.000 spaarders, met een gezamenlijk tegoed van bijna 1,7 miljard euro. Hiervoor diende door de betrokken DGS 1,66 miljard euro te worden uitgekeerd. Uit een eerste inventarisatie blijkt dat ongeveer 500 spaarders vorderingen hebben die niet (volledig) door het DGS worden gedekt, tot een bedrag van ongeveer 40 miljoen euro. Verder hebben enkele tientallen (semi-)overheden en bedrijven deposito's bij Landsbanki Nederland voor een totaalbedrag van ongeveer 250 miljoen euro. De gelden van de Icesavespaarders werden gestort op een rekening van Landsbanki bij Société Générale te Parijs. Het beheer over deze rekening werd gevoerd door de treasury afdeling van Landsbanki in IJsland. De rekening vertoonde ten tijde van het uitspreken van de Noodregeling een positief saldo van 5,4 miljoen euro.</p>		
13-10-2008	DNB stelt het DGS formeel in werking voor rekeninghouders van Landsbanki (Amsterdam).		
24-10-2008			IJsland vraagt hulp aan het IMF.
27-10-2008			De FME publiceert haar standpunt dat het IJslandse garantiestelsel in werking is getreden voor rekeninghouders van

Bijlagen rapport Icesave

Datum	Landsbanki/Icesave/DNB	Wereld	IJsland
			Landsbanki.
18-11-2008			De IJslandse regering bereik een “ <i>common understanding</i> ” met EU lidstaten over de uitleg van de juridische verplichtingen samenhangend met het DGS.
20-11-2008			Het IMF verstrekt een lening aan IJsland.
09-12-2008	Koninklijk Besluit geeft DNB toestemming de werkzaamheden te verrichten die noodzakelijk zijn in het kader van de afwikkeling van het IJslandse DGS.		
11-12-2008	DNB begint met het uitkeren van bedragen aan spaarders onder het DGS.		

Bilage 2: Grafiek CDS Spread Landsbanki

